

BÖLÜM 1

BİR YETKİNLİK ALANI OLARAK SOSYAL İNCELEME RAPORUNUN EKLEKTİK BİR BAKIŞ AÇISIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

Emel KURŞUN ¹
Gülsüm ÇAMUR ²

GİRİŞ

Sosyal hizmet, uygulamaya dayalı bir meslek; sosyal değişim ve gelişimi, sosyal uyumu ve insanların güçlendirilmesini ve özgürleşmesini destekleyen akademik bir disiplindir. Sosyal hizmet uygulaması çocuk refahı ve ruh sağlığı alanında sosyal hizmetler geçmişinden evrilmiş olup, gelinen noktada sosyal hizmet uzmanlarının politika, eğitim, endüstri, sağlık, adalet vb. alanlarda mahkumlar, evsizler, AIDS hastaları, LGBT bağlamında genişlemiş bir müracaatçı sistemine müdahalede bulunmaktadır (Hall, 2008). Sosyal adalet ilkeleri, insan hakları, kolektif sorumluluk ve farklılıklara saygı sosyal hizmetin merkezinde yer almaktadır. Bu bağlamda sosyal hizmet teorileri; sosyal bilimler, beşeri bilimler ve yerel bilgilerle desteklenen sosyal hizmet, hayatın zorluklarını ele almak ve refahı artırmak için insanları ve yapıları birleştirir (IFSW, 2014). Müracaatçılar ise sosyal hizmet uzmanının kendisine hizmet sunduğu veya hizmet sunmayı kabul ettiği, yasal olarak hizmet sunmakla sorumlu olduğu birey, aile, gruplar, toplumu kapsamaktadır (CASW, 2005). Müracaatçı sistemi sosyal devlet anlayışı kapsamında sosyal koruma sistemlerinden faydalanabilmelidir. Çünkü sosyal koruma bir insan hakkıdır ve devletler tüm vatandaşlara asgari düzeyde refah ve sosyal destek sağlamakla sorumludur.

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Hizmet AD. (Doktora Öğrencisi), emelkanca@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-2309-907X

² Prof.Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet AD., gcduyan@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-5116-2462

nuçlanacaktır. Bu durum da müracaatçının mağduriyetinin devam etmesi ve bireysel refah düzeyinin artırılmasına engel olmak yoluyla aslında toplumsal refah seviyesinin de yükselmesine engel olması ile sonuçlanacaktır. Ki belki de istenen budur...

KAYNAKLAR

- Alter, C., Adkins, C. (2001). 'Improving the writing skills of social work students', *Journal of Social Work Education*, vol. 37, no. 3, pp. 493-505.
- Ames, N. (1999) Social Work Recording, *Journal of Social Work Education*, 35:2, 227-237
- Baines, D. (ed.) (2007). *Doing Anti-Oppressive Practice: Building Transformative Politicized Social Work*. Halifax: Fernwood Publishing.
- Banks, S. (2008). 'Critical commentary: social work ethics'. *British Journal of Social Work*, vol. 38, no. 6, pp. 1238-1249.
- Barker, R.L. (2014). *The Social Work Dictionary* (6th edition). Washington, DC: NASW Press.
- Baykara Acar, Y., Acar, H. (2002). Sistem Kuramı-Ekolojik Sistem Kuramı ve Sosyal Hizmet: Temel Kavramlar ve Farklılıklar, *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*, (C.13/s.1) (29-35).
- Berzoff, J. (2011). 'Why we need a biopsychosocial perspective with vulnerable, oppressed, and at-risk clients', *Smith College Studies in Social Work*, vol. 81, pp. 132-166.
- Biestek, F. P. (1954). An Analysis of the Casework Relationship. *Social Casework*, 35(2), 57-61. doi:10.1177/104438945403500202
- Canadian Association of Social Workers (CASW), (2005). Code Of Ethics (Erş.Tar. 23.02.25). <http://www.casw-acts.ca/en/Code-of-Ethics%20and%20Scope%20of%20Practice>
- Carney, D., and M. A. Koncel. (1994). "Efficacy in Social Work Writing." Paper presented at the Annual Meeting of the Conference on College Composition and Communication, Nashville, March 16-19.
- Chernus, L. A. (1995). Social workers: Fallen angels or mere mortals? *Clinical Social Work Journal*, 23(3), 375-382. doi:10.1007/bf02191757
- Cumming, S., E. Fitzpatrick, D. McAuliffe, S. McKain, C. Martin, and A. Tongea. (2007). "Raising the Titanic: Rescuing Social Work Documentation from the Sea of Ethical Risk." *Australian Social Work* 60 (2): 239-257. doi:10.1080/03124070701323857.
- Çamur Duyan, G. (2012), Mülakat (Görüşme): Tanımı, Özellikleri ve Unsurları. Çamur D.G. (Edt.), *Sosyal Hizmette Görüşme İlke ve Teknikleri*, Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını
- Danış, Z. (2018). Görüşme Nedir?. Günay, G. (Edt.), *Sosyal Hizmette Görüşme İlke ve Teknikleri* (s.4-25). Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.
- Danso, R. (2014). An integrated framework of critical cultural competence and anti-oppressive practice for social justice social work research. *Qualitative Social Work: Research and Practice*, 14(4), 572-588. doi:10.1177/1473325014558664
- Dunlap, K. (1997). 'Write on! Practical suggestions for preparing social work records', *The New Social Worker*, vol. 4, no. 4, (Erş.Tar.28.02.25). <http://www.socialworker.com/writeon.htm>
- Duyan, V. (2012). *Sosyal Hizmet: Temelleri, Yaklaşımları, Müdahale Yöntemleri*. Ankara: Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği.
- Early, B. P., & Grady, M. D. (2017). Embracing the Contribution of Both Behavioral and Cognitive Theories to Cognitive Behavioral Therapy: Maximizing the Richness. *Clinical Social Work Journal*, 45(1), 39-48. doi:10.1007/s10615-016-0590-5
- Falk, D. S., and P. G. Ross. (2001). "Teaching Social Work Writing: An Integrative Approach." *The Journal of Baccalaureate Social Work* 6 (2): 125-141.
- Garcia, M. C., Cury, S. P., Astray, A.A. (2024). Writing Reports İn Social Work: Characteristics, Correctness And Style, *International Social Work*, Vol. 67(1) 269-286. DOI:10.1177/00208728221112728
- Glicken, M. D. (2008). *A Guide to Writing for Human Service Professionals*, Rowman and Littlefield, Maryland.

- Gökçearslan Çiftçi, E., Özdemir Ocaklı, B. (2015). Sosyal Hizmet Uzmanları Neden Sosyal İnceleme Raporlarını Yazarlar, Sosyal Hizmet "Social Work", Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını (Ocak-Haziran/Temmuz-Aralık 2015), (ss.37-40).
- Hall, C., Slembrouck, S. & Sarangi, S. (2006). *Language Practices in Social Work: Categorisation and Accountability in Child Welfare*. Routledge, London and New York.
- Hall, R. (2008). The evolution of social work practice: implications for the generalist approach. *International Journal of Social Welfare*. 2008: 17: 390–395. DOI: 10.1111/j.1468-2397.2008.00558.x
- Holland, S. (2004). *Child and family assessment in social work practice*. London: Sage. p131
- Howe, D. (1987). *An Introduction to Social Work Theory*. Wildwood House, Aldershot.
- International Federation of Social Workers. (2014). Global Definition Of Social Work, (Erş. Tar.23.02.25). <https://www.ifsw.org/global-definition-of-social-work/>
- International Federation of Social Workers. (2016). The Role Of Social Work In Social Protection Systems, (Erş. Tar. 25.02.25). <https://www.ifsw.org/the-role-of-social-work-in-social-protection-on-systems-the-universal-right-to-social-protection/>
- International Federation of Social Workers (IFSW) (2018) *Global Social Work Statement of Ethical Principles*. (Erş. Tar. 28.02.2025) <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>
- International Labour Organization. (2023). World Protection Report 2020-22, (Erş. Tar. 23.02.25). <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/world-social-security-report/2020-22/lang-en/index.htm>
- İçağasıoğlu Çoban, A. (2015). Sosyal Hizmet Müdahalesinde Sosyal İnceleme Raporunun Yeri, Sosyal Hizmet "Social Work", Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını (Ocak-Haziran/Temmuz-Aralık 2015), (ss.27-31).
- Jones J, Alcabas A (1989). Clients don't sue: the invulnerable social worker. *Social Casework* 70: 414–420.
- Kasper B, Wiegand C (1999). An undergraduate macro practice learning guarantee. *Journal of Teaching in Social Work* 18: 99–112.
- Kondrat, M. E. (2008) 'Person-in-environment', in Encyclopedia of Social Work, eds T. Mizrahi & L. E. Davis, 20th ed., Vol. 3, NASW Press, Washington, DC, pp. 348–354.
- Lee, M. Y., Ng, S.-m., Leung, P. P. Y., & Chan, C. L. W. (2009). *Integrative Body-Mind-Spirit Social Work: An Empirically Based Approach To Assessment And Treatment*. Oxford University Press.
- Leedham, M., Lillis, T. & Twiner, A. (2020). Exploring the core 'preoccupation' of social work writing: A corpus-assisted discourse study. *Journal of Corpora and Discourse Studies*, 3:1–26
- Lillis, T., Valley J. (2021). Writing Analysis In Social Care (Erş. Tar. 23.04.25) <https://content.iriss.org.uk/writing-analysis-social-care/>
- Mcdonald D, Boddy J, O'Callaghan K, Et Al. (2015) Ethical Professional Writing in Social Work and Human Services. *Ethics And Social Welfare* 9: 359–374. DOI: 10.1080/17496535.2015.1009481
- Özbesler, C. (2015). Sosyal İnceleme ve Değerlendirmede Kuramsal Bilgi ve Yetkinliğin Önemi, Sosyal Hizmet "Social Work", Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını (Ocak-Haziran/Temmuz-Aralık 2015)) (ss.18-26).
- Miller, T.P. (1991) 'Treating writing as a social praxis', *Journal of Advanced Composition*, vol. 11, no. 1, pp. 57-72.
- Mishna, F., Van Wert, M., & Asakura, K. (2013). The Best Kept Secret in Social Work: Empirical Support for Contemporary Psychodynamic Social Work Practice. *Journal of Social Work Practice*, 27(3), 289–303. doi:10.1080/02650533.2013.818944
- Newfoundland&Labrador Association of Social Workers (NLASW). (2014). Standarts For Social Work Recording. (Erş. Tar. 23.02.25). https://nlcsw.ca/sites/default/files/inline-files/2014-02-27_Private_Practice_Guidelines.pdf
- Parsons, R. J. (1991). Empowerment. *Social Work With Groups*, 14(2), 7–21. doi:10.1300/j009v14n02_02
- Payne, M. (2011). *Humanistic Social Work (Core Principles in Practice)*. Lyceum Books, Inc., Chicago,

IL., 223 pp.

- Payne, M. (2020). *Modern Sosyal Hizmet Kuramı*, (Çev.Edt. Karataş, K.), Nika Yayınevi.
- Petracchi H (1999). Using professionally trained actors in social work role play simulations. *Journal of Sociology and Social Welfare* 26: 61–69.
- Poulter, J. (2005). Integrating theory and practice: A new heuristic paradigm for social work practice, *Australian Social Work*/June 2005, Vol. 58, No. 2. 199-212.
- Rai, L. (2014) *Effective Writing for Social Work: Making a Difference*. Bristol: Policy Press.
- Rai, L. (2021). *Writing for Social Work: Transforming Social Work*. London: SAGE; Learning Matters.
- Roose, R., Mottart, A., Dejonckheere, N., van Nijnatten, C., & De Bie, M. (2009). *Participatory social work and report writing*. *Child & Family Social Work*, 14(3), 322–330. doi:10.1111/j.1365-2206.2008.0059
- Specht, H. ve Courtney, M. (1994). *Unfaithful angels: How social work has abandoned its mission*. New York: The Free Press.
- Teater, B. (2015). *Sosyal Hizmet Kuram ve Yöntemleri*, (Çev.Edt.Karatay, A.), Nika Yayınevi.
- Thompson, N. (2013). *Kuram ve Uygulamada Sosyal Hizmeti Anlamak*, (Çev.Edts. Cankurtaran Öntaş, Ö., Hatiboğlu Eren, B.), Dipnot Yayınları.
- Thompson, N. (2016). *Güç ve Güçlendirme*, (Çev.Edt. Cankurtaran, Ö.), Nika Yayınevi.
- Tucker D (1996). Eclecticism is not a free good: barriers to knowledge development in social work. *Social Service Review* 70: 400–434.
- Turan, N. (1999). *Sosyal Kişisel Çalışma Birey ve Aile İçin Sosyal Hizmet*. Aydınlar Matbaa.
- Weber, Z. (2010). Conducting assessment: Some general guidelines. (In: O'Hara, A., Weber, Z. and Levine, K. eds) *Skills for Human Service Practice: Working with Individuals, Groups, and Communities*. Don Mills, Oxford University Press, pp. 145–159.
- WiSPeR. Writing in Social Work (Erş.Tar. 23.04.25) <https://wisper.writinginsocialwork.com/further-resources/>